

Напевно, проблема безпеки також хвилює сьогоднішню молодь. Безпеки не тільки фізичної, а й соціальної захищеності. Ці проблеми, що хвилюють нинішнє покоління молодих людей, все ті ж самі, що і у старшого покоління. Вони абсолютно нічим не відрізняються. Просто в молодості все сприймається набагато гостріше, ніж в зрілі роки, і хочеться все зробити відразу (знову спливає юнацький максималізм). Але, загалом і в цілому, наша сьогоднішня молодь прекрасна. В рядах її ми все ж бачимо більше студентів, ніж тих, що не вчаться; більше тих, що працюють, ніж наркоманів, більше багатих, ніж бідних. І це не може не радувати. Пройде час, і сьогоднішні молоді люди будуть вирішувати проблеми двадцять першого століття, застосовуючи свій досвід, нелегко засвоєний ними на рубежі тисячоліть. А поки вони продовжують жити і радіти життю, і вирішувати нагальні проблеми. І вони вирішать їх, бо «дорогу подужає той, хто йде».

**Сприйняття червоного кольору в арабській,
африканській та українській культурах**

Азізе Бадре-Еддіне (Марокко), Доракіс Феріелл (Кот-д'Івуар)

Науковий керівник – к. психол. н., доцент Моргунова Н.С.,

ХНАДУ, м. Харків

Колір є одним з головних показників здібності людини відчувати і сприймати навколишній світ як з погляду фізіології, так і з погляду психології. Ці типи сприйняття реалізуються через певні асоціації, символи. Зорові асоціативні образи у лінгвістичній формі презентуються через окремі слова, ідіоми, фразеологізми, стають орієнтирами для створення картини світу як індивідуума, так і всього народу.

Фізичне сприйняття світла і кольору в усіх людей однаково, проте інтерпретація сприйняття кольорів, їх відтінків у різних народів неоднакові. Кожен із нас співвідносить цю інформацію зі своїми уявленнями про

навколишній світ, з картиною світу, властивою йому як представнику культури певного народу.

Мета нашого дослідження полягає в комплексному аналізі сприйняття червоного кольору в арабській, африканській та українській культурах.

Символіка кольору у національній картині світу арабів різноманітна. Це тому, що в арабів відсутнє єдине сприйняття навколишнього світу. Араби є багатоликим, багатовекторним соціально-економічним і культурним співтовариством.

Історично червоний колір («ахмар») для арабів – це колір правителів Мекки за часів Мухаммеда. Червоний колір для мусульман символізував любов, вважався священним та магічним. Червоний колір сприймається арабами як колір кохання, родючості, здоров'я. Він захищає від злих духів, хвороб. Червоний символізує зовнішню красу і красу довкілля. Всі ці асоціації виражені в словах: «краса червона», «червоніша за вечірню зорю» – так характеризують дуже яскравий червоний колір або дуже збентежену людину.

Але водночас червоний колір є символом напруженої та важкої праці, боротьби та війни, гніву та люті. Його часто асоціюють із конфліктами. Червоний колір як колір крові сприймає дуже багато народів. Напевно, тому у багатьох державних прапорах, зокрема й арабських країн, є цей колір. Адже боротьба за свободу та незалежність ніколи не проходить мирним шляхом. Тому арабський вираз «червона смерть» означає насильницьку смерть.

Червоний колір сприймається арабами як символ спеки, розпеченої від спеки землі. У такі спекотні дні земля має червонуватий відтінок, тому араби називають його «полуденним почервонінням». Червоний колір для арабів – це також колір пекельного полум'я.

І все ж у більшості випадків червоний колір у арабів є кольором життєвої енергії, хоробрості та пристрасних почуттів. Араби люблять яскраві рубіни та розкішні троянди. Це третій основний колір (після білого та чорного) і один із чотирьох кольорів мусульманської веселки.

В арабських країнах існують вислови, що містять дієслівні форми, до складу яких входить поняття «червоний» як компонент позначення кольору. Наприклад, у Сирії кажуть: «Почервоніти краще, ніж відчувати смуток», а в Кувейті є схожий за змістом вираз: «Краще один раз почервоніти, аніж весь час бліднути і чахнути». Обидва ці прислів'я означають, що краще зробити один раз щось сміливе і рішуче, ніж страждати і чахнути від усвідомлення того, що нічого не зробив, коли була можливість.

Червоний колір також поєднує в парі різні предмети: «Два червоні» – це характеристика або м'яса і хліба, або м'яса і вина, але також золота і шафрану, так як в арабських країнах широко використовується золото з високим вмістом міді, що надає червоний відтінок металу, а колір шафрану коливається від яскраво-жовтого до яскраво-червоного.

В арабському національному одязі багато червоного кольору, особливо в алжирських та марокканських жіночих костюмах.

Кількість кольорів у палітрі кольорів різних мов неоднакова. Так, в українській мові виділяють сім кольорів веселки: червоний, помаранчевий, жовтий, зелений, блакитний, синій, фіолетовий. А в мові народів Нігерії – три основні кольорові позначення: одне – для зеленого, темно-синього та фіолетового, друге – для блакитного та світло-сірого, третє – для коричневого, червоного, помаранчевого та жовтого. Невідповідність у кількості палітри кольорів, що виділяється, пояснюється різним угрупованням відтінків усередині одного кольору.

Червоний колір зустрічався вже в наскальному живописі африканських народів. Для народу ндембу, наприклад, червоний виражає речі, виготовлені з крові чи червоної глини. Навіть ім'я першої людини, Адам, означає «червона глина». Також в африканських народів існує чіткий поділ предметів червоного кольору на дві категорії за такими параметрами, як «добро» та «зло». Червоний колір як символ крові, без якої людина не може жити, наділяє ці предмети

«злою» або «доброю» силою. Можна дійти невтішного висновку, що сила – найважливіше із значень червоного для африканських народів.

Важливу роль відігравав червоний колір та в обрядах. У ритуалі, присвяченому народженню дитини, новонародженому наносилися червоні крапки на голову та інші частини тіла для того, щоб вона росла здоровою і сильною. Коли хлопчик із африканського племені проходить обряд ініціації та стає чоловіком, його тіло фарбують у червоний колір, що символізує енергію життя у дорослому стані. У Нігерії червоний колір використовується також у жіночих ритуалах, означаючи перетворення дівчинки на жінку.

Червоний колір також виконував функцію оберегу. Наприклад, малюнок червоної руки перед входом у житло виконував функцію відлякування демонів. Нанесена фарба на обличчі воїна племені, на думку африканців, обов'язково надасть йому духовної та тілесної сили та хоробрості, залякає ворогів.

Зазначимо, що червоний колір має в африканській культурі амбівалентну символіку. Поєднання білого та червоного кольорів носить життєстверджуючий характер, символізує добрі сили, могутність, владу та багатство. Поєднання чорного та червоного кольорів посилює «злий» характер червоного кольору, є символом злих чаклунських сил.

В африканській картині світу червоний є ще й символом пристрасті. Але у культурі Нігерії цей символ слід використовувати обережно. Наприклад, червоні квіти можна дарувати тим, кого справді дуже любиш. Чоловік не повинен дарувати червоні квіти дівчині, якщо вона не є його нареченою.

Червоний колір має дуже сильну, досить грубу енергію. З одного боку сприяє активності, підвищує життєву енергію людини, з другого, може викликати негативні емоції, гнів, афективну поведінку. Як і в арабських народів, в африканських народів червоний колір на прапорі є символом боротьби та революції.

Червоний колір є невід'ємною частиною культури українського народу, який виробив особливе ставлення до цього кольору: саме червоний колір з

давніх-давен був символом здоров'я, краси, свята і завжди супроводжувався додатковим, частіше позитивним значенням.

Червоний колір в українській культурі – символ вогню, життя. Червоний колір асоціювався з вогнем, оскільки древні слов'яни були вогнепоклонниками. Вогонь символізує сонце, тому його наділяли тими самими властивостями. А також це чудовий захист від усього поганого. «Сонечко червоне» – дає життя; «весна-червона» – дає нове життя рослинам та тваринам; «червоне літо» – святкування життя; «червона дівчина» – гарна дівчина, сповнена сил і здоров'я. Червоний колір Ярили-сонця пов'язаний з весною, родючістю, життям, що відроджує природу життя весняним сонцем. Більшість української вишивки була червоного кольору, як символ життя, кохання. Цей колір оберігає живе. Дівчата вплітали червоні стрічки у волосся, носили червоне намисто, чоботи та одяг.

В українській культурі «червоний» означає «світлий», «яскравий», «хороший», «красивий», «багатий», «веселий». «Червона хата» – чиста, «червоне життя» - задоволеність, надлишок. Червоний колір родючості, задоволеності, символ радості, життя. Українці здавна вважали, що цей колір має захисні властивості і використовували його в одязі як оберег. Червону нитку часто застосовували навіть як лікувальний засіб від болю в суглобах, лихоманки, переляку, прив'язуючи на руку чи ногу. Вважалося, що одяг або предмет червоного кольору може захистити його власника від небезпечних тварин, таких як змія чи вовк. Червоний колір символізує також достаток, родючість.

Але червоний – це не тільки оберег та ліки, а й колір потойбічного світу, демонічних сил. В українській міфології очі у русалок, відьом червоного кольору, як і шкіра у чортів, волосся у домовика тощо. «Рудий та червоний – людина небезпечна», – говорили в народі.

Червоний колір в українців, як і в арабській, африканській культурі, може символізувати і боротьбу, гнів, важку працю, напругу сил, концентрацію

енергії. Таким чином, люди з давніх часів надавали особливого значення червоному кольору. І сьогодні у сприйнятті більшості народів червоний колір залишається амбівалентним символом. Він символізує енергію та силу, свято та любов. З іншого боку – небезпеку, жорстокість, агресію.

І в українській, і в африканській, і в арабській культурах червоний колір має багато спільного у символіці. Але зазначимо, що при цьому в сприйнятті африканців червоний колір в першу чергу асоціюється з кров'ю як силою, що творить або руйнує, а для української картини світу він більше пов'язаний з вогнем. Це більшою мірою колір радості та краси. Для арабських народів червоний майже позбавлений негативного значення – це весільний колір життєвої енергії, хоробрості та пристрасних почуттів. Усі описані відмінності відбивають національну культурну своєрідність народів світу.

Особливості коротких текстових повідомлень у студентській англомовній інтернет-комунікації

Ядамсурен Хулан (Монголія)

Науковий керівник – доц. Опришко Н.О.

ХНАДУ, м. Харків

З розвитком інформаційних та інтернет-технологій людство отримало можливість обмінюватися текстовими повідомленнями практично миттєво, в режимі реального часу. Зазвичай такі повідомлення складаються з обмежених кількостей символів, що визначає особливості їх функціонування в різних мовах. Це призвело до нових форм мови спілкування, які є способами мовної економії в Інтернет-тексті. Найпоширенішим з них є Weblish (Web English), оскільки 90% інформації в мережі Інтернет є англійською мовою і водночас є мовою спілкування для 1 100 000 000 осіб у світі, а для 400 млн. з них – рідною мовою.